

Zasady oceniania z geografii w klasie 7 opracowane na podstawie Programu nauczania geografii dla szkoły podstawowej "Planeta Nowa" autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic.

I. Kontrola, ocena i pomiar osiągnięć ucznia

Kontrola i ocena osiągnięć ucznia jest jednym z ważniejszych elementów procesu dydaktyczno-wychowawczego i przebiega na co dzień. Na kontrolowanie i ocenianie składają się te działania nauczyciela, których celem jest m.in.: dostarczanie informacji o stopniu osiągnięcia celów edukacyjnych, stopniu realizacji celów programu czy motywowanie uczniów do poszerzania wiedzy i umiejętności. Te uwarunkowania nakładają na nauczyciela obowiązek zdiagnozowania osiągnięć uczniów i opracowania szczegółowych wymagań, które powinny odwoływać się do wymagań sformułowanych w podstawie programowej. Wszyscy uczniowie powinni znać wymagania oraz kryteria oceniania, czyli informacje, co będzie podlegało ocenie i w jaki sposób ocenianie będzie prowadzone. Efektem kontroli jest rozpoznanie, czyli zgromadzenie i scalenie informacji o uczniach przez nauczyciela. Informację można zdobywać sposobami nieformalnymi (np. poprzez obserwację czy rozmowę) albo formalnymi (np. przez prace domowe, testy itp.). Kontrolowanie jest procesem gromadzenia i scalania informacji, natomiast ocenianie to proces dochodzenia do opinii o stanie wiedzy i umiejętności uczniów i przypisanie im wartości. Wystawienie stopnia to akt oceny, ponieważ nauczyciel określa, jakiej wartości odpowiada uzyskana informacja. W zależności od celu wyróżnia się ocenianie kształtujące i ocenianie sumujące. Ocenianie kształtujące opiera się na diagnozie wstępnej ucznia i ułatwia planowanie procesu dydaktycznego. Nie służy ono wartościowaniu ucznia, ale pozwala na bieżąco informować go o postępach lub trudnościach w nauce, sposobach poprawy popełnianych błędów, dostarcza też informacji o efektach nauczania i uczenia się uczniów.

Podstawowym celem oceniania osiągnięć ucznia jest:

- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju,
- motywowanie ucznia do pogłębiania wiadomości oraz rozwijania umiejętności,
- określanie słabych i mocnych stron kształcenia geograficznego pozwalających na doskonalenie organizacji pracy uczniów, doboru stosowanych metod i środków kształcenia oraz pracy dydaktyczno-wychowawczej,
- dostarczenie (uczniom, rodzicom, nauczycielowi, dyrekcji) informacji o stopniu osiągnięcia przez ucznia celów edukacyjnych.

Przedmiotem oceny są: wiadomości, umiejętności, postawa - aktywność, systematyczność, samodzielność w pracy, współpracy w grupie, praca domowa, prezentacja przygotowanej samodzielnie przez siebie pracy.

Ocenie podlegać będzie:

- wiedza (znajomość problemów geograficznych) w szerokim znaczeniu,
- umiejętność logicznego łączenia poszczególnych elementów geograficznych,
- trafność określania zjawisk geograficznych,
- umiejętność posługiwania się atlasem;
- aktywność na lekcji,
- formy aktywności dodatkowej -samodzielne przygotowanie prezentacji, referatów,
- zeszyt przedmiotowy,

Kontrola osiągnięć uczniów będzie przeprowadzana w formie:

- ustnej, np. w postaci odpytywania, referowania wybranego zagadnienia, rozmowy nauczyciela z uczniem, swobodnych wypowiedzi uczniów lub aktywności uczniów,
- pisemnej, np. w postaci testu, sprawdzianu, wykonanych ćwiczeń i kart pracy, referatu, kartkówki
- samodzielnej pracy z tekstem źródłowym, np. odczytywanie i analizowanie danych statystycznych, treści mapy lub literatury,
- sprawdzenia wytworów uczniów, np. w postaci modeli lub posterów,

Metody oceniania:

tradycyjne, nietechniczne – czasami nie mają ściśle określonych kryteriów, opierają się na intuicji nauczyciela, testy różnicujące i kryterialne – przydatne wtedy, gdy nauczycielowi zależy na informacji, jak wyniki danego ucznia mają się do wyników innych uczniów. Informują o stopniu opanowania przez uczniów danej wiedzy i umiejętności lub osiągnięcia ustalonych celów. Ocena będzie uwzględniać osobowość ucznia, logiczne, samodzielne i krytyczne myślenie, a także poprawność w posługiwaniu się terminologią geograficzną, planowość i obszerność wypowiedzi, dokładność obserwacji i wykonywanych zadań oraz prezentowane przez ucznia postawy, w tym postawę podczas pracy w grupie.

Przy dokonywaniu oceny ucznia nauczyciel będzie respektować współczesną wiedzę z zakresu psychologii poznania, psychologii rozwojowej, pedagogiki oraz dydaktyki geografii. Określając poziom jego wiedzy i umiejętności, informujemy ucznia, jaką część stawianych wymagań spełnił, co zrobił dobrze, co i w jaki sposób powinien jeszcze poprawić oraz jak ma dalej pracować.

Sprawdzanie stopnia spełnienia wymagań, uwzględniające m.in.:

-w wypowiedzi ustnej: precyzję wypowiedzi, poprawność językową, poprawność merytoryczną, wyczerpanie zagadnienia, puente wypowiedzi,

-w sprawdzianach pisemnych: poprawność rozwiązania zadania, logiczność wypowiedzi, poprawność zastosowanej metody do rozwiązania zadania, zgodność odpowiedzi z poleceniem,

-w trakcie zajęć terenowych: umiejętność sporządzania notatek, wykonania schematów, modeli, opracowań statystycznych, określenia relacji między elementami środowiska czy zebrania informacji,

-w wypowiedziach pisemnych: zgodność z tematem, logiczny układ pracy, poprawność językową i merytoryczną, przygotowanie bibliografii, estetykę pracy,

-podczas pracy w grupie: m.in. podział pracy zgodny z potrzebami uczniów, sposoby podejmowania decyzji, współdziałanie w grupie, postawę podczas pracy, formę prezentacji wyników pracy.

II. Zasady oceniania pracy na zajęciach.

1. Uczeń otrzymuje oceny: śródroczną i roczną.

2. Oceny bieżące ustala się w skali od 1 do 6.

3. Sprawdziany są dla uczniów obowiązkowe i zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Będą przeprowadzane po opracowanym dziale przedmiotu lub w miarę potrzeb.

4. Uczeń nieobecny na sprawdzianie z przyczyn losowych zobowiązany jest je napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły, po uprzednim ustaleniu terminu z nauczycielem. Na prośbę ucznia nauczyciel może wydłużyć termin napisania pracy, ale nie dłużej niż kolejne 2 tygodnie.

5. Zwrot ocenionych prac ucznia musi będzie się odbywał w terminie nie przekraczającym 14 dni od momentu przeprowadzenia sprawdzianu. Prace przechowywane są w dokumentacji nauczyciela do końca roku szkolnego.

6. Uczeń musi poprawić sprawdzian, z którego otrzymał ocenę niedostateczną oraz może poprawiać sprawdziany, z których otrzymał ocenę dopuszczającą lub dostateczną w ciągu tygodnia od dnia otrzymania pracy. Może również poprawić ocenę niedostateczną z odpowiedzi ustnej lub zadania domowego. Ocena z poprawy jest wpisywana obok dotychczasowej oceny.

7. Uczeń nieobecny w szkole z powodu choroby powyżej 2 tygodni uzgadnia z nauczycielem termin uzupełnienia braków i form pomocy.

8. Uczeń nieobecny w szkole jeden dzień ma obowiązek przyjść na następną lekcję przygotowany.

9. Za aktywność na zajęciach uczeń może dostać + , gdy otrzyma 5 + otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, wykonywanie dodatkowych zadań, aktywna praca w grupach.

10. Za szczególne osiągnięcia na lekcji, błyskotliwe pomysły, współpracę w grupie, pomoc kolegom, uczeń może od razu otrzymać ocenę bardzo dobrą, lub celującą

11. Dopuszcza się stosowanie w ocenach częściowych znaku „+” w przypadku osiągnięcia przez ucznia górnej granicy punktowej oceny.

12. Kryteria oceniania prac pisemnych:

0 – 30% - ocena niedostateczna

31 – 50% - ocena dopuszczająca

51 – 74% - ocena dostateczna

75 – 89% - ocena dobra

90 – 98% - ocena bardzo dobra

99-100%- ocena celująca

13. Uczeń ma prawo zgłosić 2 nieprzygotowania w semestrze(tzw. szanse) , wówczas, gdy:

a. nie wykonał zadania domowego,

b. nie przyniósł zeszytu ćwiczeń

c. nie przygotował się do lekcji

14. Zgłoszenie tego faktu na początku lekcji jest odnotowane przez nauczyciela. Ponadto uczeń ma obowiązek uzupełnić brakującą lub źle napisaną pracę domową na następną lekcję. Za nie odrobienie pracy domowej, bez zgłoszenia nauczycielowi, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

15. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkiem ucznia. Zeszyt powinien być estetyczny i czytelny oraz posiadać komplet notatek i prac domowych. Na ostatniej stronie zeszytu uczeń może wpisywać zdobyte oceny.

III. Uczniowie z dysfunkcjami orzeczonymi przez Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczne..

Wobec uczniów, którzy otrzymali orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej, wymagania są niższe i określone indywidualnie, stosownie do wskazówek udzielonych w tych orzeczeniach.

IV. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

Ocena niedostateczna: Uczeń:

- nie opanował treści koniecznych, przewidzianych w podstawie programowej,
- ma duże braki w podstawowych wiadomościach, nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi ich nadrobić,
- nie przejawia gotowości do przyswajania nowych wiadomości,
- nie podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i nie współpracuje z nim,
- nie korzysta z form pomocy uzupełnienia braków edukacyjnych stworzonych przez szkołę,

Ocena dopuszczająca:

- opanował treści konieczne, obejmujące najniższy zakres wiadomości i umiejętności, przewidziane w podstawie programowej,
- ma braki w podstawowych wiadomościach, lecz przy pomocy nauczyciela potrafi je nadrabiać,
- przejawia gotowość do przyswajania nowych wiadomości i poprawy ocen niedostatecznych,
- podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i współpracuje z nim,

Ocena dostateczna:

- opanował treści podstawowe niezbędne w dalszej nauce,
- z minimalną pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy ,
- analizuje podstawowe zależności,
- przejawia własną inicjatywę,
- rozumie treści określone programem nauczania,
- próbuje porównywać, wnioskować, zajmować stanowisko,

Ocena dobra:

- uczeń opanował materiał na ocenę dobrą ,
- umie samodzielnie pracować z materiałem źródłowym i podręcznikiem,
- ustnie i pisemnie stosuje terminologię typową dla przedmiotu,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem metod oraz różnorodnych źródeł informacji,
- sprawnie pracuje w grupie,
- dostrzega i wyjaśnia związki zachodzące pomiędzy różnymi procesami na ziemi,

Ocena bardzo dobra:

- uczeń w wysokim stopniu opanował treści zawarte w podstawie programowej, jednocześnie dopełniając je o ----
- wiedzę wykraczającą poza materiał przewidziany dla danej klasy,
- potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska,
- chętnie wyszukuje informacje, wykorzystuje różne źródła,
- nabyta wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w praktyce,
- uczestniczy i uzyskuje dobre wyniki w różnych formach współzawodnictwa,

Ocena celująca:

- uczeń w bardzo wysokim stopniu opanował treści podstawy programowej, rozszerzając je o wiadomości wykraczające poza program danej klasy,
- formułuje oryginalne i przemyślane wnioski, hierarchizuje i selekcionuje nabywaną wiedzę,
- prowadzi własne prace badawcze, obserwacje pod okiem nauczyciela,
- aktywnie uczestniczy w różnych formach współzawodnictwa i uzyskuje w nich wysokie wyniki.

Małgorzata Szkołut